

Slávnosť Narodenia Pána – Vianoce 2021

(Banskobystrický diecézny pastiersky list)

Drahí bratia a sestry, srdečne a rád vás všetkých so svojimi najbližšími spolupracovníkmi pozdravujem v tomto sviatočnom čase. Opäť slávime Vianoce s ich podstatným odkazom – „Boh tak miloval svet, že poslal naň svojho milovaného Syna“ (por. Jn 3, 16). Každý, kto je smutný, kto nejako trpí, kto je opustený a sám – nech precíti a zažije blízkosť milujúceho Boha – Otca, ktorý vlastného Syna neušetril, ale ho poslal na svet, aby svet vylepšil – vykúpil a posvätil ho (por. Rim 8, 32).

Hoci Vianoce slávime každý rok, nikdy tejto oslavy nie je dosť – a ani nikdy neskončí. Ved' každého, či sme mladí a či starší, úprimne poteší, keď vieme, že na nás niekto myslí – a ešte oveľa viac sa potešíme, keď vieme, že nám niekto nezištne pomáha a pracuje pre nás, pre naše dobro a naše šťastie.

Takto milosrdne a nezištne myslí na nás, na všetkých, dobrotivý Pán Boh a chce naše šťastie – pozemské aj večné. Božia dobrota je v základe zameraná predovšetkým na to podstatné, a to je naše duchovné dobro, ktoré sa denne prejavuje a rozdáva v Kristovej Cirkvi. Cirkev je tá, hoci neraz slabá a hriešna, ktorá rozdáva veľké Božie milosti a dary získané Kristom Pánom. Preto ju nemôže nikto a nič nahradiť. Cirkev je tá, ktorá napriek svojim zlyhaniam, bude stáť pred nami až do konca čias (por. Mt 16, 18) – aby nám zvestovala pravdu a učila nás spôsobiť, ako treba po životnej ceste správne kráčať.

Ako viete, drahí bratia a sestry, Svätý Otec František v októbri otvoril celosvetovú Synodu o synodalite v Katolíckej cirkvi. Aj my, ako jej súčasť, sa chceme do synody zapojiť. Ako to môžeme urobiť?

Synoda je „cirkevný snem“ alebo „zhromaždenie cirkevných zástupcov“. Synoda má viaceré fázy – miestnu farskú, diecéznu, celonárodnú a napokon celosvetovú. Rozpráva o tom, ako žiť „dialóg v Cirkvi“ sa teda začína v miestnych farských cirkvách, stavovských spoločenstvách či hnutiach. Vaši duchovní otcovia majú k dispozícii bližšie informácie, ako synodu na farskej úrovni viesť.

Pravdaže, uvedomujeme si, že všetci naši veriaci, kvôli rôznym závažným okolnostiam nemajú možnosť v najbližších mesiacoch formálne sa zapojiť do plánovaných rozhovorov vo farnosti. Nie je to ich vina, nie je to ani dôvod, aby si tento stav niekto vyčítal. V tomto pastierskom liste chceme skôr poukázať na to, ako možno žiť s Cirkvou synodalitu aj v tom prípade, keď isté okolnosti formálne stretania nedovoľujú.

Treba, drahí bratia a sestry, aby sme na synodu nepozerali len z hľadiska formálneho a legislatívneho – ale aj z hľadiska duchovného, ktoré sa vnútorne dotýka každého človeka, najmä pokrsteného.

Synodalita v duchovnom zmysle je podstatou správneho kresťanského života. Pán Ježiš predsa povedal: „Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi“ (Mt 18, 20). Takéto zoskupenie a rozhovor „v Ježišovom mene“ je jadrom každého dobrého dialógu. Synodalita je teda dobrý rozhovor, je to plodný dialóg – o všetkom peknom a dobrom, nadprirodzenom aj prirodzenom. Tento dobrý dialóg „v Ježišovom mene“ má dve základné vlastnosti – musí byť láskavý a konštruktívny.

Na Slovensku je známa okrídlená veta – „Máme tichú domácnosť!“ Všetci vieme, o čo ide. Je to taký nedobrý stav v dome, kde sa už prestalo láskavo a konštruktívne rozprávať, ba dokonca aj nadávať, lebo zavládlo zlovestné ticho. Cítíme, že takto by to ne-

malo byť nikde a nikdy, najmä nie na Vianoce. Prečo?

Lebo dobrý Pán Boh vo svojom Synovi, ktorý sa narodil v Betlehemskej maštali, nestratil so slabými a hriešnymi ľuďmi trpezlivosť a hľa – chce viesť s nami láskavý dialóg. Pred dvetisíc rokmi boli pri Ježišovom príchode preblahoslavená Panna Mária, ktorá Ježiša porodila a sv. Jozef, ktorý ich oboch odvážne ochraňoval. Mária a Jozef vstúpili do láskavého a konštruktívneho kontaktu s Pánom Bohom. A ako na to zareagujeme my?

Naša túžba byť na svätej omši naznačuje, že reagujeme správne. My tiež chceme viesť dialóg s Pánom Bohom. Tento dialóg sa nazýva modlitba. Modlitba je „dýchanie ľudskej duše“; je to chvályhodné pripomínanie si veľkých udalostí aj z dejín spásy aj z našich osobných dejín; je to vdáčné uvedomenie si závislosti na Božom požehnaní a milosti; je to prosba o pomoc vo všetkých potrebách nášho života...

Veďme takýto modlitbový dialóg s Bohom, a to pravidelne a s čistým srdcom.

Takáto modlitba nám potom pomôže správne vidieť aj našich blízkych a dobre s nimi nažívať. Uvedomíme si, že pravá láska k Bohu a láska k blížnemu úzko súvisia, sú ako dve strany jednej mince. V evanjeliu čítame: „Farizej sa spýtal Ježiša: „Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie? On mu povedal: Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! To je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blízkeho ako seba samého! Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci“ (por. Mt 22, 37-40).

A práve toto – správne vidieť, láskavo komunikovať a dobre nažívať s našimi blízkymi – znamená milovať ich. Tak spoznáваме, že synodalita, ako dobrá komunikácia, patrí k jadrú kresťanského života – podľa vzoru Panny Márie a sv. Jozefa.

Prosím vás, rozhodnime sa v tejto vianočnej chvíli pre láskavý a konštruktívny dialóg, ku ktorému nás pozýva Pán Ježiš svojím narodením: pravidelne sa modlievajme (to je dialóg s Pánom Bohom) a urobme všetko pre to, aby sme v rodine, v škole, na pracovisku, na ulici... nemali „tichú domácnosť“, ale komunikáciu (to je dialóg s blízkym).

Pretože vieme, že všetci naši veriaci, kvôli rôznym závažným okolnostiam nemajú možnosť formálne sa zapojiť do plánovaných synodálnych rozhovorov, ukázali sme si, ako pekne a užitočne môžeme duchovne žiť požadovanú synodalitu.

Drahí bratia a sestry, také krásne a milostiplné sviatky, akými sú Vianoce, nám dávajú veľkú a novú príležitosť k láskyplnému a konštruktívnemu dialógu. Využime tento požehnaný čas k oživeniu a skvalitneniu našich rozhovorov.

My z banskobystrického biskupského úradu vám všetkým vyprosujeme a úprimne želáme pokojné a požehnané Vianoce: Nech čistá radosť a pravé šťastie naplnia vaše srdcia, vaše rodiny a celú našu krajinu.

K tomu vás zo srdca a rád žehnám, v mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

Mons. Marián Chovanec
banskobystrický biskup

Banskobystrický diecézny pastiersky list prosíme prečítať
pri svätých omšiach namiesto homílie dňa 25.12.2021.